

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שלישי כ' בתמוז תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נדריים - מ"ד

1. ברייתא - המפקיר את שדהו האם יכול לחזור בו?

- א. כל שלשה ימים ראשונים אחר שהפקיר, ואפילו זכה אחר לבנתיים חוזר לראשון. [תקנה מפני הרמאין שמפקירין שדותיהן כדי להפטר ממעשר] לאחר שלשה ימים אין יכול לחזור בו, אפילו עוד לא זכה אחר.
- ב. אם אמר תהא שדה זו מופקרת ליום אחד, לשבת אחת, לחודש אחד, לשנה אחת, לשבוע אחת, ולאחר זמן זה אם לא יזכה בה אדם תהא שלי בכתחילה, עד שלא זכה בה בין הוא בין אחר - יכול לחזור בו, משזכה בה בין הוא בין אחר - אין יכול לחזור בו.

2. הברייתא הנ"ל לכאורה סתרה את דבריה:

- ברישא שלאחר ג' ימים אינו יכול לחזור בו משמע כרבנן שהפקיר יוצא מרשות המפקיר עוד קודם שיבא לרשות זוכה, ובסיפא לגבי המפקיר לזמן קצוב שיכול לחזור כל זמן שלא זכה אחר משמע כר' יוסי שלא יוצא מהמפקיר עד שיבא לרשות זוכה. כיצד מתיישב?
- א. עולא תירץ: כל הברייתא כרבנן והטעם בסיפא שיכול לחזור בו כיון שמפקיר לזמן מוגבל הוא דבר שאינו שכיח, וכיון שאותו אדם שינה מהרגילות אומדים את דעתו שלא התכוון שתצא מרשותו קודם שיזכה בה אחר.
- ב. ריש לקיש תירץ: כל הברייתא כר' יוסי והטעם ברישא שלאחר ג' ימים אינו יכול לחזור בו אע"פ שמעיקר הדין לא יצא מרשותו כדי שלא ישכח תורת הפקר שפוטרת ממעשרות, שלא יטעו לחשוב שדינו כמקבל מתנה שחייב במעשר.
- אבל הטעם שבג' ימים ראשונים כן יכול לחזור בו - ביאר רבה: מפני הרמאין שמערימים ומפקירים רק כדי לפטור פרותיהם מן המעשר וחוזרים בהם מיד לאחר מכן, ולכן כל שלשה ימים העמידו דבריהם על דין תורה שלא יחול הפקר עד שיבוא לידי הזוכה.
- ולאחר ג' ימים אנו אומרים לו כשתעשר ממה שזכית תעשר ממנו עליו שהרי מן התורה כיון שחזר בו המפקיר אינו הפקר אף לאחר ג' ימים, ושמה הזוכה יחשוב שחכמים זיכו אותו בהפקר גמור וחייבו לעשר הוא רק מדבריהם ויבא לעשר מן המחויב מה"ת על המחויב מדרבנן ולהיפך.